

»Fluepapir« er slang for en overfyldt strandbred. Bellevue strand en sommerdag optaget af fotograf Sven Türck. Det kgl. Bibliotek.

Færøerne: sjældent kommer flue i *fojamans* (1800) eller *feiga* mands mad (4): *fojaman* og *feiga* = dødsmerket menneske.

Have hovedet fuldt af fluer, fluer i hovedet (ældre nydansk d.s.) = mærkelige tanker, manerer; sætte fluer i hovedet = give nogen falske forhåbninger, bilde nogen noget ind, gøre nogen forstyrret – sml. Peder Syv ovenfor; 1890: han har skomagerpinde (fluer) i hovedet; slå to fluer med ét smæk o. 1700ff; fange fluer 1759ff = foretage sig noget unyttigt, stå og måbe; fare omkring som fluer i en flaske; sidde så tykt som fluer jf. »fluepapir« om overfyldt badestrand; hurtig som en flue på en limpind (5).

Han kan ikke tåle, at en flue går på væggen (Peder Syv); en flue på væggen kan ærgre ham: sagt om den, der ypper trætte uden årsag eller for en bagatels skyld (6). Drikke så længe man kan se en flue på væggen, eller: indtil man ikke kan se en flue på væggen, også: være så fuld, at man ikke kan se en flue på væggen (Vendsyssel, Mors, NVFyn; 7).

Gøre en elefant til (eller: af) en flue = stærk overdrivelse (Peder Syv, Moth). Det stikker af (eller: tager sig ud) som fluer i kål (o. 1700ff): om det

grelt iøjnefaldende. Så mange som fluer i høsten (Peder Syv), i september (8). Til den gabende: pas på, at fluerne ikke flyver i din hals (Himmerland, Vendsyssel; 9). Han kan ikke (eller nænner ikke at) slå en flue ihjel. Være fluespændt = ophidset (10).

Noget af det, der tager længst tid, er at lære en flue personligt at kende; fluer elsker at blive jaget væk, det er derfor de hele tiden kommer igen. *Robert Storm-Petersen*. Sine små aforismer kaldte han »fluer« (10a).

Flue = blomsterrest på æble o.a. frugt (1802; 11), lille broderet trekant som afslutning på lomme, stikning o.lign.; en slags wienerbrød (12); fluefanger o. 1700 = dovent menneske (13); flueben = spinkel, let og »dansende« håndskrift, sjusket skrevne noder, sjusket tryksag; flueøjemaleri = fidusmaleri, ved Trommesalen i København havde nogle butikker med den slags »kunst« flueøjeligende vinduer; fluelort med stilk = node; fluelandingsplads = skaldet isse (14).

Hvem er den dristigste i kirken? – fluen, for den sætter sig på præstens næse (15).

Robert Storm Petersen kaldte sine humoristiske og satiriske aforismer for »fluer« – en hentydning til det næsten umærkelige, men dog irriterende fluestik. Forside af Storm P. til »100 fluer«.

LITTERATUR: (1) 831; (2) 572 nr. 2813; 464c 64 sml. 565; (3) 561 1,227; (4) 500 250; 393 74; 325 upag.; (5) 903 2,1802,108f; 659 2,1237f; 918 548, 566; 212c 1,315; 235 9,1939,212; (6) 561 1,227; 903 2,108f; (7) 903 2,1820,108f; 571 121; 149 5, 1898,123; 716 31; (8) 908b 3,226; 794 1,176; (9) 794 10,108; 212c 1,315; (10) 434 1,568; (10a) 588; (11) 903 2,108; (12) 659 4,1239; (13) 434 1,568; (14) 76c 173,185; 23 55; (15) 794 2,43; 937u 92.

PROSA OG POESI

Guds visdom består endog særdeles deri, at han lader sit mesterstykke se i de små og ringe, foragtelige ting. Thi ligesom den mester er højere af sin kunst at berømme, der fuldkomment kan gøre en skikkelse efter en flue, end som den, der udhugger en elefant, eftersom det grovere kræver mindre kunst end det mere subtile, således har også skaberen ladet se større visdom i at skabe en flue end en elefant. Og derfor dersom man ville tage sig for at udgrunde værkmesterens subtilitet i fluens skabning og derom befatte en skriftlig betænkning, da skulle man vel efter ordsproget af fluen gøre en elefant. Thi naturen er allermest subtil og allermest forunderlig i de allermindste kreaturer [skabninger] og udviser i dem den allerstørste hemmelighed. *Lucas Jakobson Debes* 1673 (1).

Fluerne glinsede i solhavet som små stykker metal, som man kunne vente at se smelte i næste øjeblik *Sophus Bauditz* (2).

Kørerne gumler trøstesløst og ryster de tunge hoder fri fra tusind fluer, der som en sky står op fra øjegruber og sætter sig igen med døsig svirren *Cai M. Woel* (3). Tætte fluesværme holder siesta på staldens brunplettede mur. Pludselig, uden fornuft, letter sværmen som blev den slynget ud, men kaster sig straks ned på samme plet igen. Over den solbagte mødding danser andre livligere fluearter, utallige smådyr, en hoppende, legende, perlende, skinnende, glimtende sky, kæmper og dværge, gyldne og blå, brune og grå ... i dansens monotoni er der en vild attrå efter afveksling, som opfyldt utallige gange dog aldrig bliver tilfredsstillet. Møddingens lystige tanker? Det er ikke lystigt. Det minder om den vanvittiges nyligt sprængte tankeverden *Martin A. Hansen* (4).

Fluer så nærgående, at man henfalder til filosoferen over, om man egentlig ikke er et vandrende kadaver. *B. Thorlacius-Ussing* (5). En eskadrille af fluer krydser frem og tilbage under det hvidkalkede loft i middagsheden og fylder værelset med en arrig snurren, der stiger og falder efter ganske umotiverede love. Tilsyneladende foretager de sig meget lidt fornuftigt – de cirkler rundt om et ubestemmeligt mål og slår engang imellem et slag ud til siden – med nogen ret kan man sige, at iagttageren, der ligger udstrakt på ryggen og stirrer op i loftets hvide flade, også burde beskæftige sig med noget aktivt ... for eksempel rejse sig fra sin mangelige stilling og knalde nogle stykker af krapylet. Men siesta'en, den klassiske middagspauses ro, bør ikke forstyrres af nogle næsvise fluers volter! *Leo Estvad* (6).

Spyfluer og grønne møgfluer trænges om en af Gud og hvermand forglemt hestepære og stiger tilvejs som en edderspændt, brølende ond sky, når man træder for nær *Achton Friis* (7). En spyflue, der turer i stuen i store, planmæssige cirkler med et påståeligt pres i lyden som af en dynamo *Mogens Lorentzen* (8); en stor modbydelig spyflue farer som en bombemaskine gennem luften, frem og tilbage, inden den slår ned *Herluf Petersen* (9); denne ihærdige, bøst summende tordenblå ådselnyder *Christian Elling* (10).

Hans ord summede som spyfluer om hans døde tanker *I. P. Jacobsen* (11).

Ths. Kingos gravskrift over en flue (12):

Her ligger kongens gæst, som altid lækkert åd, og drak, hvad smagte bedst, men dér hun blev for kåd, plump' hun i denne vin og drak sin sidste skål,

hun trint' et farligt trin, dog nåede et godt mål.
For hendes bratte død sig ingen jamre må,
hun grav i guld fik rød, og lig i vinen lå.

Snerrer dufter, fluer summer · fint som spil af
spinkelt guld *Johannes Jørgensen* (13); en flues ·
summende tråd · i den tynde luft *Iljitsch Johann-*
sen (14); granskovens krydsende fluer · på skrå-
nende solstrengte spiller *Marinus Børup* (15), og
spyluen stryger på basfiolen *Aage V. Reiter* (16).
Er det solens gyldne tråde, · hvori alle fluer gryn-
ger · som i tråde? – · vugger solskinsbårne frem-
ad, · svinges rundt af stråle-slynger – · se, de sejler
– se, de suser · som i lette kastebåde *Sophus Mi-*
chaëlis (17). To småfluer i en smørblomst · sidder
i guleste gammen. · Søde minutter · begynder,
slutter. · Ilddrømmen nyder de sammen *Thøger*
Larsen (18).

En flues vandring gennem loftets zone, – · en
mand i sneens tavse regioner *Johs. Kirkegaard*
(19). Fluernes fodboldbane i loftet · med en ed-
derkop i hver ende · ventende på mål *Benny An-*
dersen (20). Fluerne, · der kom · blågnistrende
ind over bordet · som krummer af hårdtbrændte
nætter *Knud Holst* (21).

Rastløse fluer, · splinter af anløbet stål, · vogter
det grønne mørke [i skov] *Cecil Bødker* (22);
tungtlastet som en skude, · med grå og lådden
bug, · den styrer mod en rude · og vinterlysets dag
Mogens Lorentzen (23). Midt ad vejen lå de friske
hestegødningsdynger · skjulte under fluekroppes
blåligsorte klynger; · brat for foden jog de op i
blanke eksplosioner, · sendte om mit hoved hagl
med farefulde toner (a); brat et spyfluehagl · slår

mod en rude sit smeld (b) *Knud Wiinstedt* (24);
med skrue bag i skuden · styrer et spyfluejern ·
hovedkuls imod ruden. · Stop! Du slog nok din
stjern. *Thøger Larsen* (25). Motorcyklerne · der
hvæser gennem byerne · som spyfluer *Uffe Har-*
der (26).

Gamle danske dyrerim o. 1460 (26a).

Ove Abildgaard, Flue (27); Marinus Børup (28);
Robert Corydon, Fluens død (29); Jørgen Em-
borg, Fluen (30); Otto Gelsted, Fluen (31);
Fluerne (32); Piet Hein, Fluen (33); Anders W.
Holm, Julefluen (34); Niels Th. Mortensen, Ode
til en flue (35); Lean Nielsen (36); Hans Povlsen,
Julefluen (37); Ole Sarvig, Fluer (38); J. Thor-
borg-Olsen, I vindueskarmen (39); Albert Thu-
rah, Over en flue, som døde på en varm kakkell-
ovn; Om en flue, som brændte op i lyset og faldt
død ned på pladen (40), Om en flue, som fløj
længe omkring i lyset (41).

LITTERATUR: (1) 171 XI; (2) 38 5; (3) 916d 70;
(4) 300c 100; (5) 855 34; (6) 205c 36; (7) 248 2,290;
(8) 531d 130; (9) 679 12; (10) 193b 126; (11) 392
20; (12) 491 6 B,636; (13) 432e 54; (14) 410 19;
(15) 118e 20; (16) 726c 34; (17) 568 47; (18) 508
25; (19) 443b 39; (20) 12 54; (21) 357 13; (22) 113b
43; (23) 531 93; (24) a 906d 23; b 906g 57; (25)
508b 41; (26) 310c 38; (26a) 104 52,54f (hunde-
flue), 121-23 sml. 217 213,220f; (27) 1c 56; (28)
118h 24-26; (29) 139e 62; (30) 195 58-61; (31)
270b 22f; (32) 270m 35; (33) 324 6. saml. 46; (34)
351 30; (35) 577b 11f; (36) 621 104f (spyflue); (37)
696 90-92; (38) 765d 18; (39) 854 48; (40) 859 45,
83; (41) 859b upag.

Folkevisen »fluens bryllup«
således som tegneren Marcel
Rasmussen har illustreret den i
Erik Dal: Danske viser, 1962.

